

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M. s. r. o., L. X. Lučenec**,
IČO: X. zast. JUDr. J. M. advokátom,
X. Bratislava, K. proti žalovanému: **M. N.**
X. Lučenec, IČO: X. zast. Mgr. D. P. X. Lučenec, ul. **D. o zaplataenie Sk 15 556 450,-**
s prísl., na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.
apríla 2007 č.k. 41Cob/186/2007-153, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici
zo dňa 30. apríla 2007 č.k. 41Cob/186/2007-153 **z r u š u j e** a vec vracia Krajskému súdu
v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Lučenci uznesením zo dňa 24. 08. 2006 č. k. 14Cb 35/2005-142
konanie pre nezaplataenie súdneho poplatku z návrhu ani na výzvu súdu, zastavil.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením
zo dňa 30. 04. 2007 č. k. 41Cob/186/2007-153 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.
Uviedol, že žalobca mal za podaný návrh povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške
Sk 600 000,-, ktorú v lehote stanovenej vo výzve súdu prvého stupňa z 03.04.2006 nedodržel.

Súd prvého stupňa konanie o jeho návrhu uznesením, ktoré bolo doručené žalobcovi 28. 08. 2006, preto zastavil. Žalobca zaplatil súdny poplatok za podaný návrh vo výške Sk 600 000,- na základe prevodného príkazu zo dňa 11. 09. 2006, pričom suma Sk 600 000,- bola na účet okresného súdu pripísaná dňa 13. 09. 2006. Poukázal na ust. § 8 ods. 1, § 10 ods. 1 a 3 a ust. § 204 ods. 1 O. s. p. a uviedol, že preskúmaním veci odvolací súd zistil, že žalobca bol v rozhodnutí, ktorým okresný súd zastavil konanie o jeho návrhu na zaplatenie sumy Sk 15 556 450,- s prísl. poučený, že ak sa poplatok zaplatí do konca lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie poplatku, uznesenie o zastavení konania zruší. Z doručky, na ktorej je prevzaté uznesenie o zastavení konania žalobcom potvrdené vyplýva, že žalobca prevzal rozhodnutie o zastavení konania dňa 28. 08. 2006, pričom lehota na podanie odvolania a zároveň aj lehota na zaplatenie súdneho poplatku začala plynúť dňa 29. 08. 2006. K skončeniu oboch lehôt došlo dňa 12. 09. 2006, do kedy bol povinný žalobca podať odvolanie a zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh. Z dokladu učtárne Okresného súdu v Lučenci je zrejmé, že suma Sk 600 000,- bola pripísaná na účet súdu dňa 13. 09. 2006, t. j. po uplynutí lehoty, do ktorej bol oprávnený žalobca podať odvolanie a zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh. Keďže žalobca zaplatil súdny poplatok za podaný návrh oneskorene, nemohol o jeho odvolaní krajský súd rozhodnúť inak, ako rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca z dôvodu, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedol, že proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania podal dňa 11. 09. 2006 v zákonnej lehote odvolanie s tým, že k tomuto priložil doklad – príkaz na úhradu prevodom z účtu datovaný dňa 11. 09. 2006, ktorý preukazoval úkon žalobcu, smerujúci k úhrade súdneho poplatku žalobcom v zákonnej odvolacej lehote. Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania potvrdil z dôvodu, že platba žalobcu bola pripísaná na účet súdu až dňa 13. 09. 2007, t. j. nasledujúci deň po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Keďže zo zákona o súdnych poplatkoch nevyplýva úprava konkrétnej situácie, ak poplatková povinnosť za návrh na začatie konania nie je splnená do konca lehoty na odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania a proti tomuto uzneseniu je podané odvolanie, žalobca má za to, že v takom prípade je potrebné primerane použiť ustanovenia prvej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, a teda aj ust. § 206 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého podanie odvolania má odkladný (suspenzívny) účinok, v dôsledku čoho sa odkladá právoplatnosť uznesenia o zastavení konania pre

nezaplatenie súdneho poplatku. Okrem suspenzívneho účinku nastáva i devolutívny účinok, t. j., že oprávnenie rozhodnúť o odvolaní prechádza na odvolací súd. V uvedených súvislostiach poukázal tiež na ust. § 154 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 a § 211 ods. 3 O. s. p., z ktorých je zrejmé, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu rovnako ako pre rozhodnutie súdu prvého stupňa je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Pokiaľ teda do uvedeného času, t. j. do času vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní proti uzneseniu prvostupňového súdu o zastavení konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku poplatník poplatkovú povinnosť splní, uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie poplatku nemožno potvrdiť. Z uvedených dôvodov navrhuje preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť.

Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo dňa 02. 10. 2008 č. k. III.ÚS 203/08-31 vyslovil, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 30/2007 z 21. 11. 2007 bolo porušené základné právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a uvedené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že pre rozhodnutie krajského súdu bol rozhodujúci stav v čase vyhlásenia jeho rozhodnutia, v ktorom čase už bol súdny poplatok pripísaný na účet súdu, a teda poplatková povinnosť zo strany žalobcu bola splnená. V dôsledku potvrdzujúceho uznesenia krajského súdu došlo preto k odňatiu možnosti žalobcovi konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) opätovne prejednal dovolanie a po zistení, že dovolanie podal účastník konania včas a proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný, po preskúmaní uznesenia odvolacieho súdu dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti uzneseniam odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne menovaných v ustanoveniach § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v § 239.

Podľa § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania

nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodol senát.

V danom prípade žalobca namieta, že sa mu postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Táto vada konania je daná vtedy, ak nesprávnym postupom súdu bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi v konaní realizáciu tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si svoju poplatkovú povinnosť s podaním predmetnej žaloby nesplnil a neurobil tak, ani v lehote na výzvu súdu prvého stupňa, a preto súd prvého stupňa konanie zastavil. Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa na odvolanie žalobcu potvrdil, pretože žalobca súdny poplatok nezaplatil v odvolacej lehote, ale tento bol pripísaný na účet súdu dňa 13. 09. 2006, t. j. po uplynutí lehoty, do ktorej bol oprávnený žalobca podať odvolanie a zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v intenciách s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania je nesprávne a malo za následok odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom, a to aby jeho žaloba bola meritórne prejednaná.

V konaní totiž nie je sporné, že žalobca súdny poplatok za podanú žalobu zaplatil až v odvolacom konaní, po uplynutí lehoty na podanie odvolania, avšak v čase pred vydaním rozhodnutia odvolacieho súdu.

Odvolačí súd vo svojom rozhodnutí vychádzal z ust. § 10 ods. 1 a 3 zák. č. 71/1992 Zb., avšak pri posudzovaní splnenia poplatkovej povinnosti opomenul, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý rozhoduje o podanom odvolaní tak, ako i pre rozhodnutie súdu prvého stupňa v zmysle § 154 ods. 1 v spojení s ust. § 167 ods. 2 a § 211 O. s. p. je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Takýto postup odvolacieho súdu je daný nielen skutočnosťou, že zákon o súdnych poplatkoch situáciu zaplateného súdneho poplatku po uplynutí odvolacej lehoty neupravuje, kedy prichádza do úvahy aplikácia Občianskeho súdneho poriadku s poukazom na ust. § 14 zákona o súdnych poplatkoch, ale tiež v opačnom prípade by bol daný zásadou, v zmysle ktorej, ak by v konkrétnom prípade prichádzali do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, má byť uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických a právnických osôb, t. j. i základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že procesným postupom odvolacieho súdu bola žalobcovi v konaní odňatá možnosť realizácie procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, preto podľa § 243b ods. 2 O. s. p. zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 14. januára 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenie: M. N.